

Community Charter - Duurzaam GWW

1. Inleiding

Ingenieursbureaus vervullen een cruciale sleutelrol binnen de sector van Grond-, Weg-, en Waterbouw (GWW) in Nederland. In een tijd van snel toenemende uitdagingen ten aanzien van schaarste en stijgende prijzen van grondstoffen, afval en emissies, nieuwe en strengere milieuwetten en de gevolgen van klimaatverandering is het essentieel dat we als sector gezamenlijk inzetten op duurzaamheid.

De term 'duurzaamheid' wordt vaak als containerbegrip gebruikt. Met onze community richten we ons op de balans tussen alle aspecten waaruit duurzaamheid bestaat; de drie P's people, planet en profit. Onze rol als ingenieurs gaat verder dan enkel technische oplossingen bieden. We vormen een belangrijke verbindende en sturende schakel in de keten. Vanuit onze positie verwerven we inzichten tussen diverse belanghebbenden en leveren we een bijdragen aan het maken van weloverwogen keuzes bij zowel het bepalen van nieuw beleid en strategieën als bij de uitvoering van projecten.

2. Context, uitdagingen en kansen

De belangrijkste trends in duurzaamheid en infrastructuur zijn de overgang naar een circulaire en klimaatneutrale economie, met aandacht voor CO₂-reductie, hergebruik en nieuwe materialen. Digitalisering, zoals BIM, sensoren en slimme datatoepassingen, veranderen het proces van ontwerp en beheer van infrastructuur. De energietransitie vraagt daarnaast om uitbreiding van het stroomnet en nieuwe energiebronnen. Tegelijkertijd is efficiënter gebruik van bestaande infrastructuur nodig, rekening houdend met demografische veranderingen en klimaatbestendigheid. Ook nieuwe wet- en regelgeving, bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid, speelt een belangrijke rol.

Uitdagingen: De ambities zijn groot en er zijn genoeg uitdagingen waar we dagelijks mee te maken hebben. Van concurrentie en regelgeving tot cultuurverandering en financiering, de obstakels zijn divers en complex. Door deze factoren te identificeren en te analyseren, kunnen we gericht strategieën ontwikkelen en de samenwerking opzoeken.

Wij constateren de volgende uitdagingen:

1. Een kloof tussen cultuurvraagstukken, beleid en draagvlak bij uitvoering
2. Gebrek aan ketenintegratie en effectieve samenwerking
3. Kennisfragmentatie en gebrek aan uniforme tools
4. Duurzaamheidsambities die ondergeschikt zijn aan kosten- en risicoafwegingen
5. Onvoldoende evaluatie van proeftuinen en problemen bij het opschalen naar brede praktische toepassing
6. Het ontbreken van toezicht en consequenties bij niet-naleving

Kansen: Door samen te werken met ketenpartners en het ontwikkelen van uniforme aanbestedingspraktijken, kunnen we duurzaamheid meteen integreren in projecten. Digitalisering, innovatie en heldere communicatie zijn sleutels tot succes. We zien mogelijkheden om met onze expertise in zowel de Nederlandse markt, als internationaal verschil te maken.

We richten ons daarbij op:

1. Versterken van - digitale - samenwerking met ketenpartners
2. Duurzaamheid integraal onderdeel maken van de planvoorbereidingsfase, aanbesteding en contractvorming
3. Heldere kaders en communicatie: eenduidige en gestandaardiseerde definities
4. Stimuleren van innovatie via pilots en proeftuinen
5. Standaard methodieken voor het monitoren en beoordelen van duurzaamheid en handhaving bij niet-naleving

3. Doelstellingen

Onze community richt zich op de volgende doelstellingen. Met deze doelen leggen we de basis voor onze gezamenlijke inspanningen om toekomstbestendig en verantwoordelijk te werken.

1. Verandering in duurzaamheidsdenken

Wij hanteren duurzaamheid als strategisch uitgangspunt in ons werk. Door integraal te denken en te werken volgens de principes van Duurzame GWW, zorgen we er samen voor dat belangrijke keuzes al vroeg in het proces worden gemaakt. Zo wordt duurzaamheid een vast onderdeel van planvorming en opdrachtverlening.

2. Toekomstbestendig businessmodel

Wij streven ernaar dat ingenieursbureaus altijd 'duurzaamheid als uitgangspunt' gaan op nemen in hun werkzaamheden. Het is van belang dat duurzaamheidscriteria in de volle breedte worden opgenomen in aanbestedingen en opdrachten. Deze duurzaamheidscriteria dienen volwaardig in de afwegingsfactoren meegewogen te worden zodat levensduurzaamheid geborgd wordt.

3. Verbinding in de keten

De community onderschrijft het belang dat alle partijen vanaf het begin van het proces betrokken worden en met elkaar verbonden zijn. We stimuleren innovatie, digitalisering en effectieve kennisuitwisseling. We stimuleren onderlinge samenwerking en het structureel delen van de geleerde lessen. Zo komen we met elkaar tot optimale, veilige en efficiënte oplossingen tijdens elke fase van het project.

4. Versnellen van duurzaamheid

We ondersteunen publieke organisaties bij de ontwikkeling van standaarden en van uniforme, toegankelijke tools (zoals NNN, MKI, CO₂-Prestatieladder, HNN, emissietools). We spelen een actieve rol in de ontwikkeling, implementatie en borging van deze instrumenten aan de beleids- en de proceskant als ook in de uitvoering.

Daarnaast zetten we ons in om duurzaamheid structureel te verankeren in beleid en regelgeving. We investeren in kennis en talentontwikkeling, door trainingen en kennisontwikkeling (zoals MKI-cursussen, LCA-toetsers). Op deze manier kunnen we als branche blijven innoveren en professionaliseren.

4. Belangrijke thema's

Met de community oefenen we concreet invloed uit op de actuele thema's van dit moment. De komende periode richten we ons op de volgende thema's:

Mileukostenindicator (MKI): We dragen bij aan het gebruik en de ontwikkeling van de MKI door praktische, technische en beleidsmatige kennis te leveren voor methodologieën en datasets. We harmoniseren standaarden (zoals aansluiting op nationale milieudata en LCA-praktijken), sectorspecifieke rekenregels, tools en BIM-workflows. Daarnaast geven wij beleidsadvies en input voor aanbestedingscriteria, leveren we training en zorgen we via samenwerking met ministeries, kennisinstellingen en marktpartijen voor continue actualisatie en transparantie van de MKI-systematiek.

Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB): We werken samen met overheden en marktpartijen aan het uitfasen van vervuilende machines en het gebruik van elektrisch/emissieloos bouw materieel. Door ontwerp en advies in eigen projecten maar ook door het Convenant SEB als sector brede aanpak in Nederland, waardoor marktpartijen geen eigen kaders hoeven te ontwikkelen.

Klimaatneutrale en Circulaire Infra (KCI): We leveren een bijdrage aan het Rijksprogramma KCI door ontwerp- en implementatiekaders in te brengen. Ook bevorderen we de samenwerking tussen ministeries, uitvoeringsorganisaties (zoals Rijkswaterstaat), kennisinstellingen en marktpartijen. Verder denken we mee met het inrichten van KPI's en verificatiemechanismen zodat klimaat- en circulariteitsdoelen praktisch, meetbaar en reproduceerbaar worden gerealiseerd.

Aanpak Duurzaam GWW: We spelen een centrale rol in het begeleiden van de processen binnen de Aanpak Duurzaam GWW. Daarmee ondersteunen we projectteams bij het bepalen van ambities en het vinden van passende duurzame oplossingsrichtingen. Duurzaam GWW geeft invulling aan people, planet en profit en omvat verschillende thema's als: biodiversiteit, klimaatadaptatie, energiebesparing, materiaalkeuzes, sociale relevantie, ruimtelijke kwaliteit, vestigingsklimaat en mobiliteit.

De Aanpak Duurzaam GWW maakt gebruik van verschillende instrumenten om duurzaamheidsambities in projecten concreet te maken. Door het organiseren en faciliteren van ambitieweb- en omgevingswijzersessies ontstaat een gezamenlijke ambitie, waarna praktische oplossingen worden uitgewerkt die direct toepasbaar zijn in de verdere projectontwikkeling.

Europese regelgeving: We leveren invloedrijke technische en beleidsmatige input op nationaal en Europees niveau door deel te nemen aan consultaties, het opstellen van position papers en handreikingen, en het vertalen van wet- en regelgeving naar toepasbare richtlijnen voor leden. We werken samen met ministeries, kennisinstellingen en brancheorganisaties om standaarden en rekenmethoden (bijv. MKI/MPG, LCA) te harmoniseren. Daarnaast willen we een belangrijke rol spelen in de afstemming op gerenommeerde internationale richtlijnen en beoordelingssystemen zoals People/Planet/Profit, BREEAM. En adviseren over Nederlandse implementatie van EU-kaders zoals de European Green Deal, EPBD, EPD/EN-15804-normen en bouwregelgeving.

5. Onze oproep

Duurzaamheid als uitgangspunt!

Wij roepen alle partijen in de keten op om gezamenlijk te werken aan een toekomst waarin duurzaamheid een primair doel is. Door onze krachten te bundelen, versterken we overeenkomende belangen en maken we tegengestelde belangen bespreekbaar.

Samen zorgen we voor een schonere, veiligere en gezondere leefomgeving voor huidige en toekomstige generaties.

6. Contactgegevens

Heb je vragen over deze community, wil je deelnemen aan een bijeenkomst of een bijdrage leveren aan één van onze thema's? Neem dan gerust contact met ons op.

Aanspreekpunt: Hans Nederkoorn (NLingenieurs) Hans.nederkoorn@nlingenieurs.nl

Meer informatie: [Duurzaam GWW](#)